

gomiec codzienny

WILNO
CZWARTEK
6 maja 1943
Nr. 553
Cena w Wilnie 5 fen.

Wysokie straty sowieckie na przyczółku mostowym Kubań

W przeciągu dwóch dni zestrzelono 75 samolotów sowieckich. — Na froncie turetańskim zlikwidowano niewielkie wdarcia się nieprzyjaciela. — Nowe sukcesy niemieckich łodzi podwodnych

Z Kwatery Głównej Fuhrera, dnia 5 maja 1943 r.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na froncie wschodnim przyczółka mostowego Kubań trwały wczoraj nadal ciężkie ataki sowieckie. Podczas walk w dn. 3 i 4 maja zniszczono jedynie na odcinku jednej niemieckiej dywizji 28 nieprzyjacielskich czołgów. We wczesnych godzinach porannych dn. 4 maja wojska stojące na wysuniętym na przód łuku frontu Krymskaja zajęły ponownie od dawna przygotowane i rozbudowane stanowiska obronne na zachód od miejscowości. Samą Krymskaja opuszczono po zniszczeniu wszystkich ważnych urządzeń.

Na południe od jeziora Ilmeń odparto kilkakrotnie ataki wspierane silnym ogniem karabinów i artylerii.

Lotnictwo dniem i nocą kontynuowało ataki na nieprzyjacielskie dostawy i zestrzeliło 3 i 4 maja 75 samolotów sowieckich.

Na środkowym odcinku frontu jedynie nieznaczna miejscowa działalność bojowa.

Podczas militarnie bezskutecznych ataków dziennych brytyjskich i północno-amerykańskich sił lotniczych na dwie miejscowości na obszarze francuskiego i belgijskiego wybrzeża zestrzelono bez strat własnych 5 nieprzyjacielskich samolotów. Dwa dalsze samoloty nieprzyjacielskie zniszczono w walce powietrznej u wybrzeży Norwegii.

Brytyjskie bombowce zaatakowały ubiegłej nocy obszar zachodnich Niemiec i zrzuciły liczne bomby kruszące i zapalające głównie na dzielnicę mieszkalną

miasta Dortmund. Ludność poniosła straty. W mieście powstały większe szkody w budynkach. Nocne myśliwce i artyleria przeciwlotnicza powietrznych sił zbrojnych zestrzeliły według dotychczasowych meldunków 36 spośród atakujących przeważnie czteromotorowych bombowców.

Silny zespół ciężkich niemieckich samolotów bojowych obrucił w nocy na 5 maja licznymi

bombami kruszącymi i zapalającymi obiekty w południowo-wschodniej Anglii.

Niemieckie łodzie podwodne w kilkudniowych ciężkich walkach pośrodku północnego Atlantyku zatopili z pełno załadowanego amerykańsko-angielskiego konwoju i z karawany powracającej do Ameryki 16 okrętów o łącznej pojemności 102.000 trb. Cztery dalsze okręty celnie storpedowano.

Włoski komunikat wojenny

RZYM (DNB). Włoski komunikat wojenny z poniedziałku ma następujące brzmienie:

W Tunisie działalność artylerii ska i wywiadowcza. Bombowce włoskie skutecznie

zaatakowały skupienia samochodów na liniach zaopatrzenia wroga.

W walce powietrznej myśliwce niemieckie zestrzeliły jeden nieprzyjacielski samolot.

Straty francuskie

od anglo-amerykańskich nalotów

Paryska gazeta „Oeuvre” oblicza straty francuskie, spowodowane w roku zeszłym przez Anglo-Amerykanów na 11.038 zabitych i 21800 rannych. Przy ataku na Oran postaradło życie 1.200 osób i raniono 2.000. Podczas ataków na miasta francuskie od chwili zawieszenia broni do marca 1942 roku według Brinona zabito 1338 osób i raniono 3.800. Od marca zaś 1942 roku stosownie do danych wyżej wspom-

nianego pisma zabito 4.500 osób i raniono 8.000. Do tych cyfr, jak pismo dalej podaje, należy doliczyć zabitych i rannych w Dakarze, na Madagaskarze we francuskiej Afryce zachodniej i innych koloniach. Następnie w miastach francuskich zniszczonych przez Anglo-Amerykanów zostało jeszcze poszkodowanych przez ataki bombowe 200.000 osób.

Katyńskie potworności

Strasne znalezisko, niedawno dokonane przez niemieckie władze wojskowe w, Katyńskim lesie, na szlaku Smoleńsk-Witebsk, jest zarówno wrzuszającym, jak i niezaprzeczalnym wyjaśnieniem masowego morderstwa więcej niż 10 tysięcy polskich oficerów różnych stopni, między innymi wielu generałów byłej polskiej armii, dokonanego przez G. P. U. w miejscach marcu—kwietniu 1940 roku. Wszystkie te ofiary były tutaj przywiezione, związane, zabite strzałami w tył głowy i ułożone w 9—11 warstwach jeden na drugim.

W głębokim wzruszeniu patrzą członkowie Polskiego Czerwonego Krzyża, zaproszeni przez odpowiednie władze niemieckie do Katynia dla identyfikacji i rozejrzenia się, na zwłoki swoich pomordowanych przez bolszewików rodaków

Zamknięcie polskiej gazety w Iraku z powodu informacji o żydowsko-bolszewickiej zbrodni w Katynie

SOFIA (DNB). Przez władze angielskie została polska gazeta, wychodząca w Iraku dla potrzeb polskiej siły zbrojnej w tym kraju zamknięta.

Pismo to w dniu 23 kwietnia podało o wykryciu masowych mogił

polskich oficerów w lesie katyńskim. Zamiast tej gazety rozsyłane będzie polskim żołnierzom na Bliskim Wschodzie pismo, wychodzące w Kairze w językach angielskim i polskim.

Prawie 5.000 od r. 1940

Opieka DAF nad robotnikami zagranicznymi

BERLIN. (DNB). Los walk o Europę będzie rozstrzygnięty nie tylko na polach walk, lecz także i w fabrykach. Z tego powodu liczne narody kontynentu dały do rozporządzenia niemieckiej gospodarki wojennej miliony sił roboczych. Niemiecki front pracy rozporządza i opiekuje się w Niemczech zagranicznymi robotnikami. O tej działalności kierownik organizacyjny Rzeszy, Dr. Ley, podaje bliższe dane w jednym ze swych artykułów. Obcokrajowi robotnicy, którzy przybyli do Niemiec z zupełnie fałszywymi poglądami, jako ofiary zakłamanej nieorzywacielskiej agitacji, stali się tymczasem najlepszymi propagatorami pracy w państwie. Niemiecki front pracy (DAF) bierze pod swoją opiekę robotnika, jak tylko przekroczy granicę niemiecką. Od r. 1940 dostarczono w Niemczech nie mniej jak 4734 pociągi z wieloma milionami robotników, którzy znaleźli odpowiednie zatrudnienie.

Następnie uruchomiono 1088 pociągów, aby przewieźć prawie

milion urlopowanych do wszystkich krajów europejskich. Znaczna część wszystkich robotników zagranicznych mieszka we wspólnych obozach, które są w ten sposób urządzone, że dają możliwość wypoczynku przy uwzględnieniu warunków wojennych. W obozach znajdują się do rozporządzenia obcojęzyczne pisma, a także obszerna literatura.

Spędzanie wolnego czasu leży w rękach narodowo-socjalistycznego stowarzyszenia „Siła przez radość”, które w roku zeszłym, w obozach dla zagranicznych robotników, dało ponad 11.000 przedstawień, których frekwencja wynosiła cztery miliony widzów. Do tego dochodzi wiele własnych obozowych przedstawień, dla których dostarczono instrumenty muzyczne, sprzęt sportowy i t. p. Korzystają też zagraniczni robotnicy z niemieckiego ubezpieczenia socjalnego. W szczególności opieka nad zagranicznymi robotnikami dowodzi, że socjalizm w Niemczech jest rzeczywistością, a nie tylko istnieje na papierze.

„Ciężkie straty bez widoków końca”

Kłopoty brytyjskich właścicieli okrętów

GENEWA. (DNB). Pismo fachowe „Fairplay” podaje ciekawe szczegóły na temat wynurzenia prezesa Booth-Steams-Company, Johna W. Bootha, wygłoszonych na dorocznej konferencji brytyjskich towarzystw okrętowych. Właścicielom brytyjskich okrętów, oświadczył Booth, wielki kłopot sprawia pytanie, jak będą przedstawiały się sprawy po wojnie. W szczególności w porę należy wyświetlić zagadnienie subwencji państwowej, jeśli się później nie zdecyduje stracić cennego czasu

podczas odbudowy ciężko w obecnej wojnie nadwężonej brytyjskiej floty handlowej. Wojna prowadzona przy pomocy łodzi podwodnych nie zelała w praktyce w ciągu trzech i pół roku wojny, przeciwnie, poniesiono bardzo ciężkie straty i nie wiadać, by miały się one skończyć. Żadną miarą nie można przewidzieć momentu, w którym niebezpieczeństwo łodzi podwodnych, mimo wszelkich wysiłków, jakie się ich zwalczaniu poświęca, mogłoby być pokonane.

Odezwa bułgarskiego prezesa ministrów

SOFIA. (DNB). Z okazji świąt wielkanocnych prezes ministrów, Filoff wydał odezwę do narodu bułgarskiego, w którym z całokształtem zadowoleniem podkreślił, że

naród bułgarski jest stanowczo zdecydowany bronić swej niezależności i jedności nie tylko na Bałkanach lecz i w dalszych ramach Europy.

Londyn w wielkim kłopotcie

Żydowsko-moskiewska gra wokół masowego morderstwa w Katynie

SZTOKHOLM. Rząd brytyjski czyni nadal kurczowe wysiłki dla usunięcia sowiecko-polskich kontrastów, lecz w niepewnej sytuacji dotychczas nie nastąpiły żadne zmiany. Obok Churchilla i jego ministra spraw zagranicznych wziął wybitny udział w pertraktacjach również Roosevelt.

Angielskie sfery polityczne śledzą nadal tak samo jak poprzednio rozwój wypadków ze wzrastającym zaniepokojeniem, przy czym mówi się otwarcie, że nie ma nawet widoków na „rozwiązanie” i że obecny stan wystawia na ciężką próbę stosunki między sprzymierzonymi plutokratami a bolszewikami.

Liczy się jeszcze na to, że polski rząd emigracyjny cofnie swoją prośbę skierowaną do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża o zbadanie masowego grobu w Katynie. Innym żądaniem Moskwy jest wprowadzenie ścisłej cenzury w stosunku do wychodzących w Londynie 23(!) gazet polskich.

Nadal istnieje bardzo duża obawa, że Kreml może postawić Anglię i Amerykę wobec faktów dokonanych tworząc nowy „rząd” polski. Tego rodzaju rozwój wypadków stanowiłby według opinii miarodajnych sfer angielskich katastrofę, której chce się za wszelką cenę i wszelkimi środkami przeszkodzić. Nowy moment stanowi zapowiedziany wyjazd Litwinowa-Finkelsteina z Waszyngtonu do Moskwy, aczkolwiek usiłuje się

ten fakt przedstawić tak, jakoby podróż wspomniana nie konieczna była związana z komplikacjami, jakie powstały wskutek masowego mordu w Katynie.

W każdym razie powstaje nowy plastyczny obraz niezmiernie silnego nacisku, jaki wywiera Moskwa na rządy w Londynie i w Waszyngtonie, ażeby je całkowicie „nawróci” dla swojego stanowiska w sprawie żydowsko-bolszewickiego masowego morderstwa w Katynie. Staje się rzeczą co raz bardziej wyraźną, że władcy bolszewicy

czynią wszelkie wysiłki dla przerwania nowego, miłego dla nich „rządu” polskiego. W związku z tym wymieniają już tu i ówdzie nazwisko niejakiej Wandy Wasilewskiej, urodzonej w Polsce bolszewiczki, która cieszy się specjalną przychylnością Kremla. Jest ona żoną zamianowanego niedawno przez Stalina wicekomisarzem spraw zagranicznych Kornejczuka. Obydwójce oni znani są zwłaszcza ze swoich rygorystycznych żądań wcielania do Związku Sowieckiego szerokich obszarów Litwy i Polski.

Do jakich wpływów na zarządzanie w zakresie cenzury w Anglii rości sobie już teraz pretensje bolszewizm, świadczy żądanie wprowadzenia cenzury w stosunku do wychodzących w Londynie gazet polskich. Żydostwo, które sprawę bolszewicką uczyniło sprawą swoją i używa jej jako najsilniejszego narzędzia, zdaje się być już tak pewne swego stanowiska, że próbuje przez tego rodzaju żądania wywierać nacisk na Anglię.

(„Wilnaer Zeitung”).

Represje wobec Martyniki

LIZBONA. Po wstrzymaniu już w marcu r. b. dowozu produktów spożywczych do francuskiej wyspy Martyniki z grupy Antyllów, stosują obecnie Stany Zjednoczone poza blokadą głodową jeszcze zerwanie stosunków dyplomatycznych z tą wyspą francuską, jako dalszy środek wymuszania.

Minister spraw zagranicznych Hull wysłał do francuskiego Wysokiego Komisarza na posiadłości Morza Karaibskiego, admirała Roberta, notę z odwołaniem północno-amerykańskiego konsula generalnego oraz skasowaniem wszystkich umów, zawartych z admirałem Robertem, gdyż zachowuje on jawnie swą wierność rządowi w Vichy

Jednocześnie z tym krokiem rządu występuje prasa amerykańska z nieukrywaniem pogroźkami w stosunku do Martyniki. I tak „New York Times” pisze, że admirał Robert przebywa obecnie na wyspie, izolowanej tak pod względem geograficznym, jak i dyplomatycznym. Trudno przypuszczać, żeby taki trwał dłuższy czas.

Brazylijski minister spraw zagranicznych Aranha, posłuszny prezydentowi Rooseveltowi, komentuje jednak inaczej „sprawę Martyniki”, mając na myśli posiadłości brytyjskie w Indiach Zachodnich i oświadcza: „Witamy każdy krok Stanów Zjednoczonych, wyraźnie określający sytuację jakiegokolwiek części Półkuli Zachodniej”.

Ciężkie straty Czungkingu w walkach w południowym Szansi

TOKIO. (DNB). Główna kwatera cesarska podaje następujące straty chińskie w operacjach wojennych przeciwko siłom Czungkingu, liczącym 95000 ludzi, w prowincjach chińskich Szansi i Honan,

względnie Szansi i Hupa: 5.000 zabitych, 7.600 wziętych do niewoli łącznie z generałem Sun Tienyina dowódcą nowoorganizowanej 5. armii, oraz 19 armat i 200 karabinów maszynowych

Przyznanie się żydów z Kremla do krwawej zbrodni

Świadczy o tym nota Stalina do Sikorskiego. Na przykładzie Polski ujawnia się zdrada Europy przez Anglię

BERLIN. „Deutsche Diplomatische Korrespondenz“ pisze: Tragedia polska, tragedia pierwszego z podburzonych do wojny i zdradzonych przez Wielką Brytanię i Stany Zjednoczone narodów europejskich, weszła na nowe stadium. Rząd sowiecki zerwał z osiadłymi w Londynie emigrantami polskimi, którym przewodził Sikorski. Jako przyczynę tego kroku wymienia nota sowiecka stanowisko polskich emigrantów wobec odkrycia masowego mordstwa w Katynie. W obrazliwie zredagowanych tezach zarzuca się polskim emigrantom to, że zwrócili się oni do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża z prośbą o wzięcie udziału w badaniu masowych grobów. Rząd sowiecki dopatruje się w tym tajemnego porozumienia z Niemcami. W nocy sowieckiej określa się w końcu cel wojenny polskich emigrantów, mianowicie przywrócenie wschodnich granic Polski z września 1939 r. jako „zdradzieckie pchnięcie sztyltem“ w Związek Sowiecki.

W związku z tym donosi Reuter uzupełniając, że krok Rosji Sowieckiej nie był niespodzianką. Albowiem emigrantom polskim już przed kilku dniami oświadczono w formie ultimatywniej, że rząd sowiecki będzie zmierzony zerwać swe stosunki z Sikorskim, jeśli wniosek polski nie zostanie wycofany.

NOTA STALINA JAKO PRYZNANIE SIĘ

Najpierw można stwierdzić, że przez swoją notę do Sikorskiego rząd sowiecki zaprzestał swych prób zaprzeczania zbrodni katyńskiej. Skierowana do Sikorskiego nota jest wyraźnym przyznaniem się do winy. Jeśli istniały choćby najmniejsze pozory wątpliwości co do autorstwa masowej zbrodni, to rząd sowiecki mógłby tylko przyklasnąć wciągnięciu Międzynarodowego Czerwonego Krzyża do prac przy ekshumacji. Powi-

nienby on był przyłączyć się do odezwy, z jaką zwrócił się do instytucji genewskiej rząd Rzeczypospolitej i polscy emigranci. Zamiast tego rząd sowiecki najpierw milczał, by następnie fakt wspomnianej odezwy wykorzystać do wszczęcia napadu na polskich emigrantów.

SIKORSKI WIELKIM „ILUZJONISTĄ“

Wygłoszone w związku z tym twierdzenie o tajemnym porozumieniu między władzami niemieckimi w Generalnej Gubernii a polskimi emigrantami w Londynie jest tak absurdalne, że nie wymaga omówienia. Wystarczy wspomnieć, że podstawą istnienia Sikorskiego i jego współpracowników w Londynie jest fanatyczna nienawiść do Niemiec i nowego porządku w Europie. Za tę nienawiść odpłaca się brytyjski, amerykański i sowiecki rząd Sikorskiemu zezwoleniem na używanie nadanego przez samego siebie tytułu. Powodowany tą nienawiścią udał się Sikorski do

Moskwy, gdzie przeprowadzał konferencje ze Stalinem, których to konferencji praktyczny rezultat odkryto w lesie katyńskim. Poza tym, — co do tego prasa brytyjska nie pozostawia żadnych wątpliwości — wykrycie okropnych wypadków w Katynie było dla Sikorskiego tak samo nieprzyjemne, jak i dla Stalina. Stalina wypadek ten napiętnował jako zbrodniarza. Sikorski okazał się jednym z największych iluzjonistów epoki.

KATYN — FORMA SOWIECKIEGO POKOJU.

Obok kryminalnego ma nota sowiecka do Sikorskiego także znaczenie polityczne. Dokument sowiecki został wprowadzić wręczony przedstawicielowi Sikorskiego w Kujbyszewie, Romerowi. W rzeczywistości jednak nota ta zwraca się nie tyle przeciwko emigrantom polskim, ile raczej przeciwko rządowi Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Im to przez tę notę w niedwuznaczny sposób wyjaśnia

Stalin, że dość ma wszelkiej dalszej dyskusji na temat działalności i postępowania bolszewików w czasie wojny lub w czasie pokoju. Przez tę notę rząd sowiecki daje do zrozumienia, że prowadzi wojnę według swej własnej manieri i że według własnej manieri pragnie zorganizować pokój na wypadek swego zwycięstwa. Częścią tej manieri jest Katyn, mord masowy jako zasada polityczna. Częścią tej manieri jest bezwzględne wymordowanie najlepszej młodzieży pewnego narodu, jeśli względy bezpieczeństwa bolszewizmu tego wymagają. Nota sowiecka do Sikorskiego dowodzi zatem nie tylko tego, że rząd sowiecki potwierdza zbrodnię katyńską, lecz także ponadto że gotowy jest do powtórzenia jej, jeśli mu to kiedyś będzie odpowiadało. Z praktycznego punktu widzenia nota ta oznacza nie tylko rezygnację z dalszych rozmów z Sikorskim, lecz jest także przegrówką do ostatecznego wytopienia wszystkich tych Polaków, którzy się dzisiaj znajdują jeszcze w rękach Rosji Sowieckiej. Jest ich według oświadczeń Sikorskiego 360.000. Tak rozgrywa się końcowy akt polskiej tragedii w Europie.

„Deutsche Diplomatische Korrespondenz“ omawia następnie uległość Londynu wobec życzeń i rozszczeń moskiewskich i podkreśla, jak na przykładzie Polski w całej głębi i w największych rozmiarach ujawnia się zdrada angielska wobec Europy i jej małych narodów. W końcu gazeta zaznacza, że polscy jeńcy wojenni, którzy dostali się do niewoli niemieckiej żyją i że ich zadaniem będzie praca dla lepszej Europy pod dowództwem, które przeszkodzi by w przyszłości małe narody kontynentu jeszcze raz po fałszywej stawały stronie i były wytopiane.

(„Preussische Zeitung“).

Również i w Anglii

stają się żydzi elementem niepożądanym. Wzrost ruchu antysemitckiego

SZTOKHOLM. (DNB). Według oświadczenia żydowskiego radcy miejskiego w Manchesterze, A. Moss'a, ruch antysemitki szerzy się również i w wojsku brytyjskim. Londyńska gazeta żydowska w Londynie „Jewish Chronicle“, oznajmia, według oświadczenia Moss'a, że żołnierze narodowości żydowskiej, pełniący służbę w armii brytyjskiej, spotkali się z tak silnymi objawami antysemityzmu, że stwierdzają oni to „z oburzeniem i przerażeniem“. Radca miejski Moss w swym przemówieniu publicznym stwierdził istnienie tego ruchu antysemitckiego i tłumaczył to brakiem dostatecznego

„oświecenia“ społeczeństwa o sprawach żydowskich. Ruch antysemitki wzrósł skutkiem oburzenia, wywołanego wydarzeniami w zakresie nielegalnego handlu. Na zakończenie mowa wzywała żydów angielskich, ażeby, ze względu na rosnący antysemityzm, byli ostrożniejsi niż dotychczas, a przede wszystkim, żeby nie wykazywali swego bogactwa w sposób rażący.

Żydostwo w Anglii, jak widzimy, wskutek wzrastającego oburzenia opinii publicznej, zmuszone jest do ukrywania swego prawdziwego oblicza pod rozmaitymi pozorami.

Niemieckie i rumuńskie oddziały

toczą natarcie na przyczółku mostowym nad Kubanią ciężkie walki odierające

BERLIN. (DNB). 1 maja toczyły niemieckie i rumuńskie oddziały na przyczółku mostowym nad Kubanią ciężkie walki odierające. Wspomagani licznymi czołgami, ogniem ciężkiej artylerii i silnymi oddziałami bombowców zaatakowali bolszewicy, zmieniając często punkt ciężkości ataku, ponownie odebrali Krymską znaczną, przeważnie świeżymi wojskami. Od wczesnego ranka przypuszczano szturm dywizji sowieckiej, lecz wszystkie ich ataki pozostały bez skutku. Całe pułki nieprzyjacielskie zostały zniszczone w ogniu obrony, a inne rozbite w krwawych walkach wręcz.

Straty bolszewików były znowu znaczne. Na odcinku jednego tylko z pułków niemieckich wynosiły one 1200 zabitych, z tej liczby 800 na przedpolu jednego batalionu. Liczba zniszczonych czołgów sowieckich podniosła się od początku bitwy odierającej w dn. 28. 4. do 32 wozów.

Równocześnie z wielkim atakiem na front wschodni przyczółka mostowego rozwinęli bolszewicy również wzmoczoną działalność bojową na pozostałych odcinkach. Próby przeprawienia się przez Kubanię jak również próby lądowania na wybrzeżu Morza Czarnego i na lagunach na wschodnim wybrzeżu Morza Azowskiego miały na celu związanie sił niemieckich, a przez to dopomożenie głównemu atakowi przeprowadzanemu ze wschodu. Przede wszystkim przeprowadził nieprzyjaciół kilka ataków oskrzydlających na wysunięty ku wschodowi front, biegnący na południe od Kubani. Przy pomocy dwóch dywizji i dwóch brygad starał się przebić głęboko rozbudowany system oporu, którym oddziały niemieckie zabezpieczyły ten bagnisty obszar, lecz nie osiągnął żadnego sukcesu. W jednym miejscu zdołało kilkuset bolszewików przejść się umocnić. W kontrataku wojsk rumuńskich pod dowództwem majora Stahitzi i kapłana Isfa zdołano jednak załogę nieprzyjacielską aż do ostatniego żołnierza zniszczyć względnie wziąć do niewoli. Taki sam los spotkał inną grupę, która przeprawiła się dalej na wschód.

Z wielką zaciętością atakowali dalej bolszewicy pewne skrzyżowanie grobli, zbudowane jako stanowisko ryglowe. Po ciężkim przygotowaniu artyleryjskim atakowali oni siedmiokrotnie raz po raz ogromnie przeważającymi siłami słabe oddziały niemieckiego ubezpieczenia. Oddziały te jednak pod dowództwem porucznika Deversy wytrzymały atak w zaciekłych walkach wręcz, a nadto w kontrataku rozbili jeszcze cztery bataliony bolszewickie, które się wdarły do linii niemieckich, tak że nieprzyjaciół także i na tym miejscu pod wrażeniem swoich wielkich strat zmuszony był zaprzestać dalszych ataków.

Również bezskuteczne były próby przerzucenia oddziałów na południowe i północne skrzydło przyczółka mostowego na Kubani. Pod Anapą wysadziły na ląd nieprzyjacielskie ścigacze dwa mniejsze sowieckie oddziały wojskowe, które miały rozkaz zniszczenia niemieckich urządzeń wojskowych na zapleczu. Zostały one zmuszone do walki i zniszczone. Na południu od Noworosijska nieprzyjaciół wzmocnił swe odcięcie od strony lądu oddziały. Niemieckie ścigacze napadły na sowieckie statki, które miały zamiar wysadzenia na ląd desantów, i silnym ogniem odpędziły je z powrotem na pełne morze. Większy zakres działania miała próba lądowania na północny zachód od ujścia Kubani. Pod ostrą nocą wysadził tu nieprzyjaciół na ląd około 200 swych najlepszych młodych żołnierzy. I te siły zostały zmuszone do walki. Pomimo zacieśnego oporu został oddział ten zniszczony z wyjątkiem ośmiu wziętych do niewoli. W tej jednej utarczce stracił nieprzyjaciół 180 zabitych, około 30 ciężko rannych, w obozu zaś wiele miotaczy granatów, karabinów maszynowych i przeciwzołgowych. Jednocześnie z tą próbą lądowania poprowadził Sowietów atak z północy wzdłuż wybrzeża, który to atak krwawo się jednak zakończył.

Działalność lotnictwa niemieckiego była ograniczona do skutecznych walk obronnych z powodu złych warunków atmosferycznych. Ześrodkowało ono swe ataki bombowe na skupienia wojskowe i stanowiska artyleryjskie, znajdujące się na zachód od Krymskiej. Ponadto bombardowało ono skutecznie ośrodki posiłków i stamtąd prowadzące linie kolejowe, tak iż nieprzyjaciół nie miał możliwości doprowadzić we właściwym czasie świeżych posiłków i sprzętu wojennego.

Niszczenie bolszewickich posiłków było również głównym zadaniem lotnictwa i na innych odcinkach frontu południowego, przede wszystkim między Donem a Dońcem. Szczególnie ciężko bombardowano linie kolejowe koło Kupiańska i Kurska. Podczas ataków w dzień i w nocy zniszczono wiele pociągów, lokomotyw i urządzeń dworcowych oraz wielokrotnie przerwano te ważne dla nieprzyjaciół linie kolejowe.

Na wszystkich innych odcinkach frontu wschodniego panował 1-go maja spokój, a działania ograniczały się do walk oddziałów szturmowych i pojedynku artylerii. Na południe od jeziora Ładoga ostrzeliwały ciężkie działa niemieckie nieprzyjacielskie urządzenia dworcowe w rejonie Schlüsselburga oraz koszar wojskowe i inne ważne ze stanowiska wojennego obiekty w Leningradzie. Choć bolszewicy próbowali odpowiadać na ogień niemiecki ostrzeliwaniem z ciężkiej artylerii i atakami bombowców, mimo to granaty niemieckie celnie trafiały w ostrzeliwane obiekty, jak o tym świadczą słupy dymu i pożary.

Odparcie odosobnionych miejscowych ataków bolszewickich

Posiłki i drogi zaopatrzenia pod ciężkimi ciosami lotnictwa

BERLIN. (DNB). Na przyczółku mostowym Kubani działania wojenne ograniczyły się jedynie do lokalnych walk. Sowieckie punkty zaopatrzenia we wschodniej części morza Azowskiego były atakowane przez niemieckie samoloty szturmowe i bojowe. Powstały liczne pożary i eksplozje w licznych składach materiałowych i faktoriach, ważnych pod względem wojskowym. Oprócz tego zniszczono dużo samolotów.

Samoloty bojowe zaatakowały niespodziewanie sowieckie skupienia wojsk i stanowiska baterii w okręgu Noworosijska. Samoloty szturmowe atakowały lotnisko przyfrontowe, niszcząc na ziemi trzy samoloty i uszkodziły ciężko przygotowane do startu jedno- i kilkumotorowe samoloty nieprzyjaciela.

W nocy skierowało lotnictwo swoje ataki na dworce i koleje żelazne od przyczółka mostowego wzdłuż Dońca, zniszczyło przy tym dziesięć pociągów transportowych, naładowanych wojskiem i sprzętem, wnieśli też pożar w pociąg z materiałami pędnymi i uczyniło poważne uszkodzenia na drogach i w urządzeniach kolejowych.

Próba ataku oddziałów wroga na froncie rzeki Mius, przeprowadzona najpierw w sile 300 ludzi, później kompanii, została odparta z dużymi dla nieprzyjaciela stratami. Na odcinku środkowym frontu niemiecka grupa

uderzeniowa pewnego pułku grenadierów przeprowadziła natarcie w celach wywiadowczych, wzięła przy tym 26 jeńców, dużą ilość broni palnej, cztery karabiny maszynowe oraz pięć pistoletów automatycznych.

Wskutek celnego ognia artylerii zostały zniszczone trzy bolszewickie armaty oraz trafiono na skład amunicji.

Na południe od jeziora Ładoga oraz na południe od Leningradu odbito odosobnionych, miejscowych atak bolszewików w sile batalionu.

Na południe od Leningradu zadano atakującej w godzinach porannych kompanii bolszewickiej duże straty w zabitych i rannych.

Na północnym odcinku frontu wschodniego odparli grenadierzy hiszpańskiej ochotniczej dywizji liczne ataki bolszewików z dużymi dla nich stratami.

BERLIN. (DNB). Na przyczółku mostowym nad Kubanią kontynuowały Sowietów także we środe swoje lokalne ataki. Wszystkie te natarcia, przeprowadzane przez oddziały w sile jednej kompanii, zostały odparte przez niemieckich grenadierów z wysokimi stratami dla nieprzyjaciela. Nad samą Kubanią udało się pewnej grupie bolszewików przekroczyć rzekę w nocy na środe, jednakowoż grupa ta została zniszczona do tego stopnia, iż pozostało z niej zaledwie kilku jeńców.

Lotnictwo ześrodkowało swoje wysiłki we środe na liniach komunikacyjnych i skupiskach nieprzyjaciół w rejonie Krymskiej. Droga wiodąca na zachód z Krasnodaru i równoległa do niej biegnąca jednotorową linią kolejową podwodził bolszewicy wojska i materiał wojenny ku frontowi. Samoloty bojowe i szturmowe obrzucały ruchy na tych drogach przez cały dzień bombami i ostrzeliwały ogniem broni pokładowej przez co bardzo skutecznie wspierały walki odierające grenadierów. Wiele zmotoryzowanych pojazdów, czołgów i dział jak również wiele kolumn sowieckich, które skupiły się tutaj na bardzo wąskiej przestrzeni, nie miało żadnej możliwości ucieczki, to też skutek usta-

wicznych ataków był bardzo duży. Kilka samolotów szturmowych atakowało specjalnie most kolejowy na wschód od Krymskiej. Cielnie zrzucone bomby zrujnowały poważnie most, tak że odpada on na dłuższy czas, jeśli chodzi o dowóz nieprzyjacielskich posiłków.

W walkach powietrznych, jakie się rozwinęły z bolszewickimi myśliwcami, które starały się odpedzić bombowce niemieckie od ich obiektów, zestrzelili niemieckie eskadry myśliwskie bez własnych strat 41 nieprzyjacielskich samolotów. Również na zapleczu frontu sowieckiego atakowało lotnictwo skutecznie nieprzyjacielską sieć komunikacyjną, dworce i linie kolejowe oraz transporty wojskowe.

Niełomna polityka Japonii

TOKIO. (DNB). Jak podaje „Tokio Asahi Szimbun“, nowy japoński minister spraw zagranicznych przed wyjazdem swym do Ise-Szeina miał mowę do urzędników i pracowników swego ministerstwa, w której określił linię wytyczne działalności ministerstwa spraw zagranicznych. Stwierdził on stanowczo, że zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych Japonii nie oznacza żadnej zmiany jasno ustalonej narodowej polityki kraju. Polityka ta zmierza do tego, aby wszystkim narodom, które te okręgi zamieszkuje, stworzyć wielkoazjatycką

przestrzeń życiową i współpracować z narodami sprzymierzonymi: Niemcami i Włochami dla osiągnięcia nowego porządku świata przez zniszczenie wrogów: Anglii i Ameryki.

RZYM. (DNB). Jak donosi „Messaggero“ z Ankary, agencja hebrajska w Palestynie podała oficjalnie do wiadomości, że Żydzi zamierzają zażądać jako odszkodowania za ich „moralny i materialny wkład do wojny“ powiększenia terytorium Palestyny drogą aneksji arabskich obszarów w Syrii

Zagłodzenie 5.000 Hindusów

Głodująca ludność rabuje brytyjskie pociągi z zaopatrzeniem dla wojska

BANGKOK. (DNB). Według komunikatu rozgłosni w Saigon, w okręgu indyjskim Lucknow zmarło w ostatnich dniach z głodu nie mniej jak 5000 Hindusów. W Bengalii doszło ponownie do napadów na brytyjskie pociągi z zaopatrzeniem dla

wojska przez głodującą ludność hinduską.

Z Karaczi nadeszły znowu wiadomości o starciach między wojownikami powstańczego szczepu Hurów w prowincji Sind a policją brytyjską, przy czym obie strony poniosły straty.

Moskwa agituje w Iranie

RZYM. (DNB). Według komunikatu agencji Stefani z Ankary, do ambasady sowieckiej w Teheranie przydzielono wydział,

który posiada specjalne zadanie: szerzenie w kraju ideologii bolszewickiej przy pomocy odpowiednich środków propagandy.

Dokończenie kroniki ze str. 3

— NIEBALSTWO ADMINISTRATORÓW NIEKTÓRYCH DOMÓW. Daje się zauważyć, że administratorzy niektórych domów znacionalizowanych zupełnie nie zwracają uwagi na stan, w jakim znajdują się oddane im w administrację domy do tego stopnia, że w niektórych wypadkach zagraża to życiu przechodniów. N. p. przy ul. Gedymina 21 wisi zsunięty z dachu kawał blachy, który w razie oderwania się mógłby b. ciężko kogoś zranić lub nawet zabić. Mamy nadzieję, że zostanie to w najbliższym czasie naprawione. (e)

— HIENY CMENTARNE W ostatnich czasach, a w szczególności przed Świętami Wielkanocnymi, były wypadki, że na cmentarzu po Bernardyńskim jacyś nieznani osobnicy kradli kwiaty z mogił, a w pewnym wypadku nawet zbezczeszcili jeden z grobów. Trudno jest sobie wytłumaczyć, czym w istocie kierują się ci złoczyńcy, czy chęcią zysku, czy też w ten sposób chcą zadokumentować swe barbarzyństwo, gdyż nawet wśród najdzikszych plemion groby znajdują się zawsze w poszanowaniu. Tylko zwierzęta i to nie wszystkie niszczą je. Natomiast ten, który czyni coś podobnego, w żadnym wypadku nie może претен-

dować do mienia człowieka. Jest to hiena w ludzkim ciele. (f)

— NAPAD, CZY PORACHUNKI? Przed kilku dniami do mieszkania dozorca domu przy ulicy Zawalnej 2 wtargnęło dwóch osobników, którzy, korzystając z chwilowej nieobecności domowników, dotkliwie go pobili. Pogotowie ratunkowe przewiozło go do szpitala. Okoliczności tego wypadku bada policja. (f)

— FAŁSZYWI POLICJANCI. Niejaki Niklas Kowzas, zamieszkały przy ulicy Zawalnej 2, przeżył w dniu 1 maja nieprzyjemną niespodziankę. Dwaj nieznani mężczyźni zażądali wejścia do jego mieszkania pod pozorem, że muszą przeprowadzić policyjną rewizję. Ponieważ Kowzas zauważył, że owi ludzie usiłują zawiązać jego płaszczem, przekonał się, że są fałszywi policjanci. Na jego prośbę zdołał się odpowiedzieć, że uderzeniem noża. Sprawcom udało się uciec. Kowzasa przewieziono do szpitala św. Jakuba, gdzie dotychczas przebywa. (f)

— SKONFISKOWANIE 448,5 KG. MIĘSA. W ubiegłym miesiącu władze skonfiskowały 448,5 kg. mięsa pochodzącego z nielegalnego uboju: 251 kg. wieprzowiny, 182 kg. wołowiny i 15,5 kg. cielęciny. (e)

Od Wydawnictwa.

Presimy naszych prenumeratorów na prowincji o dokładne i czytelne podawanie adresów. Przedpłata za prenumeratę powinna być skuteczniejsza przed 1-ym każdego miesiąca. Prenumerata wynosi 3 RM miesięcznie.

KINA

Soldatentheater II (Wileńska) 48

„Robimy muzykę”

„CASINO” Didžioji (Wielka) 47, tel. 6-77

„JESTEM SEBASTIAN OTT”

„ADRIA” Didžioji (Wielka) 36, tel. 10-37

„Jenny i pan we fraku”

„MUZA” Naugarduko (Nowogrodzka) 8, tel. 6-62

„IRENA”

„AUSZRA” Pylimo (Zawalna) 4, tel. 10-70

„Annelie”

„Kolejowe” Giedimino (Kolejowa) 14, tel. 14-13

„Król szarotek”

„GRAZYNA” w N. Wilejce.

„FAUNA AMERYKI POŁUDNIOWEJ” i DODATEK.

Przedprzedaż

bilietów „Ali-Baba”

odbywa się w Antykwaracie przy ul. Vilniaus (Wileńskiej) 16

między godz. 10-14 i w sklepie zabawek Didžioji (Wielka) 32.

„Drewniaki

po cenach urzędowych poleca

WYTWORNIA

Vilniaus (Wileńska) 17/19-3.

Wielką Literaturę Powszechną

oraz Wielką Wojnę wyd. Trzaski,

Ewerfa Michalskiego kupi „sięgarnia

Pilies (Zamkowa) 24, vis a vis ko-

ścioła św. Jana.

Kupię maszynę

DO PISANIA.

Rudniką (Pudnicka) 2

PRACOWNIA.

TEATR MINIATUR

„ALI-BABA”

Wielka 66.

Od wtorku dnia 4 maja 1943 r.

Program wiosenny

„Ala Nitusz”

(Debiutantka)

Operetka w 2- h aktach

muz. W. Rapackiego.

Z UZIAŁEM:

Bielickiej, Dowmuntowej, Łagunow-

ny, Martówny, Dowmunt Rychtera,

K. Chorze skiego, Ciesielskiego,

Hermanowicza, Trio Jaruga i baletu.

Reżyser: M. Dowmunt.

Baletmistrz: J. Ciesielski.

Przy fortepianie: S. Dziegielewski.

R. Kunciewicz.

Dekoracja: Makolinka.

Początki seansów: godz. 17 i 19,

w dnia świąteczne g. 15-17-19.

DREWNIKI (wytwórnia)

po cenach urzędowych

OCZKA maszynowo

po państwowych cenach

podnosimy na poczekaniu

A. Kondratowicz

Didžioji (Wielka) 47

(róg Rudnickiej).

Studium baletu klasycznego

Marii Jaksztanisówny

Do studium baletowego

przyjmuje się uczniów i uczennice

w wieku od 7 lat. Zapisy przyjmuje

się codziennie od 16-18 w kancelarii

studium przy Suwalki (Suwalskiej) 1

(II piętro).

Wytwórnia klumpi

róg Pilies (Zamkowa) i Św. Mykolo

(Św. Michałskiego zaułka)

POLECA WYROBY

po cenach urzędowych.

KUPI brzoze, olchę suchą lub mo-

krą, głąs papier.

Tamże potrzebny chłopak do pracy.

KUPIĘ

sprzęt stolarski, szewski, włacz-

nie do maszyn.

Vilniaus (Wileńska) 17/19-3.

W dniu 10 maja b. r. o godz. 18

W TEATRZE MIEJSKIM

na Pohulance

odbędzie się

RECITAL WOKALNY

znanej śpiewaczki i pianistki

OLGI OLGINY

W programie utwory kompozy-

torów polskich, niemieckich,

włoskich, litewskich i rosyjskich

w oryginalnych językach.

Przedprzedaż biletów w Ka-

sie Teatru od czwartku 6 b. m.

w godz. 11-13 i 15-18.30.

Barono „Ruski kalbos žodynas”

Chledeuskiego „Rzym-ludzie

baroku”, S. Undset „Olaf”, Mo-

rawskiego „W Peterburku”, dzie-

ła Hamsuna, Kiplinga, Conrada,

Puszkina i Lermontowa kupi

antykwarat „Svento Jono” № 1.

Oddział „SODYBY” Wileńskiej

poszukuje robotnic i robotników do

pracy na plantacjach roślin lekar-

skich w Wilnie. Zgłoszenia do a.m.

„Sodyby” Wilno, Didžioji (Wielka) 30.

Czyszczę chemicznie

placze, kostiumy, sukienki jedwab-

ne i wełniane.

Satrijos (Koroacka) 5-4, od godz.

6-10 i od 17-20.

Kupuję

lustra, szellak, d. ut grubości

3 mm. i forniry zagraniczne.

Pracownia mebli

Trakų (Trojka) 6. Tel. 397

Kupię oica na materace

drelich lub płótno

i szellak.

Vilniaus (Wileńska) № 32

PRACOWNIA.

Króże

CHIROMANTKA -

wrózka przyjmuje

od godz. 11 do 7 po

południu. Wilno, Didžioji (Wielka)

15/1 m. 12-a, wej-

ście z zaułka Szwar-

cowego Nr. 1 w

podwórku.

FRAK zamienie na

drzewo. Vokietis (Niemiecka) 6-6

od godz. 15.

GARSONKĘ szafi-

rową wełnianą

modnie uszytą,

oraz kostium da-

mski czarny zamie-

nię na opał suchy,

brzoze. Skapo-

szczę się pod wyżej

podanym adresem.

Aliszwicz.

WANNĘ cynkową

zamienie na dru-

gę zegarek i ta-

cy na średni wzrost

(mogą być podni-

eszone). Oferty do

Adm. „Gońca”

pod „spodnie”.

KOZŁETA rasowe

wymienie na spa-

cerówkę lub opał.

Vytienio skg. (Ar-

chaniejski zaułk) 4.

KILIM oraz ka-

masze nowe Nr 28

czarne zamienie

na opał. Antakal-

nio (Antokolska)

133.

KOZĘ dojną za-

nięcie na opał.

Savanorij (d. Le-

gionowa) 23-3.

NOVY rower mę-

ski zamienie na

planino w do-

brym stanie. Of-

erty do Adm. „Go-

ńca” pod „Lew”.

NOVA maszynę

gabinetową firmy

„Singer” zamie-

nię na opał i rower.

Svirigailos 40-5.

POŁOŻNA

przyjmuje porody,

zastrzyki, bańki

ciężkie, zwykle. Ro-

ssa 49-3 róg Dunaj-

ku. Wilewiczówna.

KUPIĘ nowe

rowerowe, 4

kółka, 2 łańcuchy

na płaszcz letni z

kapeluszem w do-

brym stanie lub

plaszcz gumowy

czarny. Dariusz tr

Gireno (d. Zwi-

rkli i Wigury) 20-18.

ZAMIENTE wózek

głęboki w dobrym

stanie na materiał

ubraniowy. Isgany-

tojo (Siostr. Miło-

sterdzia) 18-5.

ZAMIENTE używa-

nie półbutki dam-

skie Nr. 38 na me-

skie półbutki lub

sandaly skórzane

Nr. 28. Didžioji

(Wielka) 40-7, od

godz. 7-9 wiecz.

ZAMIENTE kożę

młodą na buty

me skie. Poczta

Turgiele, wieś Bo-

gusze - Rakańce,

Radziszewscy.

ZAMIENTE wózek

dziecinny i patefon

na drzewo. Elnij

(Jelenia) 15-9.

ZAMIENTE ubra-

nie wizytowe pra-

wie nowe, wzrost

średni, na zwykłe.

Dowiedzieć się w

godz. 18-20 Aguo-

ny (Makowa) 13-1

ZAMIENTE samo-

war na spacerów-

ke. Gedimino (d.

Mickiewicza) 42-6.

ZGUBIONY dowód

osobisty litewski

na nazwisko Rut-

kiewicza Tytusa-

Eligiusza unieważ-

nia się.

ZGUBIONY dowód

osobisty litewski

ksiażeczka wojsko-

wa, Beschelnigun

na nazwisko Leo-

narda Arciszew-

skiego unieważnia

się.

ZGUBIONY dowód

osobisty litewski

metrykę urodzenia

z zaświadczenie

z pracy na nazwi-

sko Sadowskis

Vaclovas unieważ-

nia się.

ZGUBIONY dowód